

- Q.1. Answer in one line :- (20)
- 1) What is secondary evidence ?
  - 2) What is burden of proof ?
  - 3) Which questions are lawful in cross examination ?
  - 4) What is conclusive proof ?
  - 5) Previous good character when relevant ?
  - 6) Opinion of experts, when relevant ?
  - 7) Power of Jury or Assessors to put questions ?
  - 8) What is confession ?
  - 9) Accomplice.
  - 10) Number of witnesses.
- Q.2. Write Short notes: (Any four) (20)
- a) Opinion of Experts and the evidential value thereof.
  - b) Statements of persons who cannot be called as witness.
  - c) Explain Examination of witnesses and the procedure thereof ?
  - d) Proof of execution of various documents required under Evidence Act.
  - e) Explain with examples – proved, disproved and not proved.
  - f) What is documentary evidence and how it is to be proved ?
- Q. 3 Solve any two of the following with reasons or justification (12)
- I. Gopal is tried for the offence of murder of Ram by beating him with Iron Rod with an intention to cause his death.
    - a) On which point evidence can be given ?
    - b) What are the facts in issue ?
  - II. A dying declaration of Sita has been recorded on 3 occasions as under :-
    - (1) When Sita was brought in hospital, she made a statement before the Doctor :- My mother in law pour kerosene on my body and my husband set me on fire.

[TURN OVER

(2) After one hour Sita made a statement before the police officer that my mother in law, father in law and husband poured Kerosene on my body and they set me on fire; and

(3) Dying declaration of Sita was recorded by the Magistrate during midnight wherein she has stated that who poured Kerosene on my body and who set me on fire I cannot recall and name the persons.

- a) Which statement of Sita can be considered as a Dying Declaration ?
- b) What is the evidential value of the above Dying declarations?

III. Ram and Raghav are charged with the offence of murder of Gopal. During the trial Raghav made a statement before a Magistrate implicating Ram in the offence.

- a) Can statement of Raghav can be used against Ram ?
- b) What is the evidential value of the statement of Raghav ?

Q. 4 Answer in full details (Any Four) (48)

- a) Explain what is proof, admission and against whom it is required to be proved ?
  - b) Rules as regards to notice to produce the documents ?
  - c) Explain in detail kinds of estoppel and res judicata ?
  - d) Explain various presumptions under the Evidence Act in relation to section 111-A to 114-A ?
  - e) Explain in detail what is evidence, and kinds of evidence ?
  - f) Difference between confession and admission ?
-

भारतीय पुरवठा अधिनियम

[मराठी रूपांतर]

[३ तास]

एकूण गुण - १००

सूचना :- [१] सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक

[२] उजव्या बाजूकडील अंक गुण दर्शवतात

प्रश्न-१ खालील प्रश्नांची उत्तरे एक ओळीत द्या. गुण - २०

१. दुय्यम पुरावा म्हणजे काय ?
२. शबितीची जबाबदारी म्हणजे काय ?
३. उलट तपासणीमध्ये कोणते प्रश्न कायदयाला अनुसरून आहेत ?
४. निर्णायकपुरावा म्हणजे काय ?
५. चांगले पूर्वचारित्र्य केव्हा संबंध आहे ?
६. तज्ञांची मते केव्हा संबंध आहे ?
७. प्रश्न विचारण्याचा ज्युरीचा किंवा न्यायसहाय्यकांचा अधिकार ?
८. कबुली जबाब म्हणजे काय ?
९. सह अपराधी.
१०. साक्षीदारांची संख्या.

प्रश्न-२ कोणत्याही चारांवर टिपा लिहा. गुण - २०

- अ. तज्ञांची मते व त्यांची पुरावाजनी महत्त्व.
- ब. ज्यांना साक्षीदार म्हणून बोलवणे शक्य नसते त्या व्यक्तींनी केलेली कथने .
- क. साक्षीदारांच्या साक्ष तपासणी व त्याची पध्दत स्पष्टीकरण करा.
- क. लेखी पुरावा म्हणजे काय ? आणि ते कसे शाबित करायचे ?
- ड. 'गृहित धरता येईल', 'गृहित धरील' 'निर्णायक पुरावा' उदाहरण स्पष्ट करा.
- इ. पुरावा कायदयाखाली दस्तऐवज अंमलात आणण्याकरीता लागणारे पुरावे.

प्रश्न-३ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा :- कारणमिमांसा किंवा समर्थनास गुण - २२

१. गोपालनी रामला मारून टाकण्याच्या उद्देशाने लोखंडी सळीने मारून त्याचा खून केला.
  - अ. कोणत्या बाबतीत पुरावा देता येईल ?
  - ब. वादतथ्ये कोणते ?
२. सीताचा मृत्युपूर्व जबाब ३ वेगळ्या वेळी घेतला गेला-
  - १.जेव्हा सीतेला रुग्णालयात दाखल केले त्यावेळी डॉक्टरला दिलेल्या जबानीत. माझ्या सासुने

माझ्यावर रॉकेल ओतले व माझ्या पतीने मला पेटवले.

२.एका तासानंतर सीतेने पोलिस अधिका-यासमक्ष जबानी दिली कि, माझ्या सासुने सास-याने व पतीने माझ्या अंगावर रॉकेल ओतले व मला पेटवले.

३.सीतेचे मृत्युपूर्व जबाब दंडाधिकारीने मध्य रात्री घेतला त्यात तिने सांगितले की ज्यांनी माझ्या अंगावर रॉकेल ओतले व ज्यांनी मला पेटवले मला ते आठवत नाहीत व मी त्याची नावे सांगू शकत नाही.

अ. वरील कोणता जबाब मृत्युपूर्व जबाब म्हणुन ग्रहण धरला जाईल ?

ब. वरील मृत्युपूर्व जबाबातील पुरावाजनिक मुल्यांकन करा ?

३. राम व राघव यांचेवर गोपाळचा खुन केल्याचा आरोप आहे. खटल्या दरम्यान राघवनी दंडाधिकारी यांचे समोर राम गुन्हात सहभागी असल्याबद्दल जबानी दिली.

अ. राघवची जबानी रामच्या विरुद्ध वापरता येईल का ?

ब. राघवच्या जबानीचे पुरावाजनिक महत्व काय आहे ?

प्रश्न-४ खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

४८

अ. शाबित म्हणजे काय ? कबुली म्हणजे काय ? व कोणाविरुद्ध शाबित करावा लागते ?

ब. दस्तऐवज हजर करण्याबाबतच्या नोटीशीचे नियम विविध प्रकारचे स्पष्ट करा.

क. प्रतिबंध विविध प्रकारचे स्पष्ट करा सविस्तर लिहा व रेस जुडिकेट

क. पुरावा कायदयाप्रमाणे कलम १११अ ते ११४ अ मधील विविध अनुमान स्पष्ट करा

ड. पुरावा म्हणजे काय सविस्तर लिहा, पुरावाचे विविध प्रकार कोणत

इ. ग्रहण व कबुली जबाब हयातील फरक स्पष्ट करा.